

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/30/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116212354
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8116212354.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, vo veci starostlivosti súdu o V.S. C.S., L.. XX.X.XXXX, bytom V. XX, G., pochádzajúceho z matky G.. T. C.R., L.. X.X.XXXX, J. C.. O. XXX/XX, J., zastúpenej JUDr. Gabrielom Olšovským, advokátom, G. Švéniho 6, Prievidza a otca W.. N.S. C.S., L.. XX.X.XXXX, J. V. XX, G., za účasti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, v konaní o zmenu úpravy styku a zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 30P 296/2016-68 zo dňa 18.9.2017 a proti dopĺňaciemu rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 30P 296/2016-97 zo dňa 16.7.2018 takto

rozhodol:

- I. Mení rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výroku o výživnom tak, že:
Matka je povinná platiť výživné navrhovateľovi vo výške 250 Eur mesačne, počnúc dňom 1.9.2018 do budúcnosti, vždy do 15.dňa v mesiaci, k rukám navrhovateľa. Tým mení rozsudok Okresného súdu Prievidza, č.k. 15P 28/2015-58 z 20.8.2015 vo výroku o výživnom.
- II. Dlžné výživné za obdobie od 1.9.2018 do 28.2.2019 vo výške 300 Eur súd povoľuje matke splácať v mesačných splátkach po 30 Eur spolu s bežným výživným k rukám navrhovateľa.
- III. V prevyšujúcej zamietavej časti a vo výroku o trovách konania rozsudok potvrdzuje.
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Predmet konania.

1. Predmetom konania je návrh otca na úpravu styku a na zvýšenie výživného zo strany matky na maloletého V. C..

Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov rozsudok zo dňa 16.9.2017 (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol cit.:
„mení rozsudok Okresného súdu Prievidza pod sp. zn. 15P 28/2015 zo dňa 26.8.2015 v časti úpravy styku tak, že:

- matka je oprávnená stretávať sa s maloletým synom vždy počas celých vianočných prázdnin a to v nepárnom roku tak, že otec dieťaťa zabezpečí, aby dieťa odcestovalo samé do G. najneskôr v 1. deň vianočných prázdnin do 20.00 hod. a matka dieťaťa ho vyzdvihne na stanici v G. a matka dieťaťa zabezpečí, aby dieťa odcestovalo zo stanice v G. do G. najneskôr 3.1. toho-ktorého roka tak, aby docestovalo do G. najneskôr do 20.00 hod. a otec dieťaťa ho v čase príchodu vyzdvihne na stanici v G.
- počas jarných prázdnin maloletého V. v každom roku tak, že otec dieťaťa zabezpečí, aby dieťa pricestovalo samé do G. najneskôr v sobotu do 20.00 hod. a matka dieťaťa ho vyzdvihne na stanici v

G. a matka dieťaťa zabezpečí, aby dieťa odcestovalo zo stanice v G. do G. v piatok v týždni, v ktorom sú jarné prázdniny dieťaťa a dieťaťa ho vyzdvihne na stanici v G.

- počas letných prázdnin počas celého mesiaca august tak, že otec dieťaťa zabezpečí, aby dieťa odcestovalo samé do G. najneskôr 31.7. do 20.00 hod. a matka dieťaťa ho vyzdvihne na stanici v G. a matka dieťaťa zabezpečí, aby dieťa odcestovalo zo stanice v G. do G. najneskôr 31.8. a otec dieťaťa ho v čase príchodu vyzdvihne na stanici v G.

- počas jesenných prázdnin tak, že otec dieťaťa zabezpečí, aby dieťa pricestovalo samé do G. najneskôr v 1. deň jesenných prázdnin do 20.00 hod. a matka dieťaťa ho vyzdvihne na stanici v G. a matka dieťaťa zabezpečí, aby dieťa odcestovalo zo stanice v G. do G. v posledný deň zo štyroch dní školského voľna, ktoré súvisia s jesennými prázdninami. a otec dieťaťa ho vyzdvihne na stanici v G..

Otec dieťaťa sa zaväzuje dieťa na styk pripraviť a styk dieťaťa s matkou umožniť.

Otec dieťaťa sa zaväzuje, že maloletý V. bude pripojený prostredníctvom technických prostriedkov aplikácie skype za účelom vykonania rozhovoru s matkou každú nedeľu o 21.00 hod. so zapnutou webkamerou, keď to umožnia technické možnosti pripojenia kamery, pri ktorom rozhovore sa zaväzuje otec dieťaťa zabezpečiť, aby bol maloletý V. v miestnosti sám, alebo v náhradnom termíne, ktorý otec dieťaťa matke dieťaťa bezodkladne oznámiť.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. .“

Doplniacím rozsudkom z 16.7.2018 rozhodol cit.:

„Návrh otca na zvýšenie výživného z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza pod sp. zn. 15P 28/2015 zo dňa 20.8.2015 bola schválená rodičovská dohoda na základe ktorej bol maloletý V. C. zverený do osobnej starostlivosti otca. Matka bola zaviazaná prispievať na jeho výživu sumou vo výške 200,-eur mesačne. Zároveň bol upravený styk maloletého syna s matkou. Touto rodičovskou dohodou dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Prievidza č. 4C 144/2010 zo dňa 14.1.2011 v časti rodičovských práv a povinností. Zo spisu vyplýva tarifný plat matky v čase rozhodovania súdu schválením rodičovskej dohody vo výške 1116,50 eur, čistý mesačný príjem 865,30 eur. Z prenájmu bytu v J. mala matka mesačný príjem 29,67 eur. Otec maloletého poberal výsluhový dôchodok vo výške 940,86 eur. Z listinných dôkazov mal súd preukázané, že funkčný plat matky je 1185,-eur. Z prehľadov mzdy vyplýva jej príjem za obdobie roka 2016 v priemere 964,1317,- eur. Príjmom otca je výsluhový dôchodok vo výške 942,42 eur. Otec maloletého syna na pojednávaní uviedol, že jeho príjmom je výsluhový dôchodok vo výške 944,00 eur mesačne. Za byt v G. platí inkaso 120,00 eur mesačne, momentálne býva spolu so synom V. v byte jeho matky, kde na inkaso prispieva sumou 200,00 eur mesačne. Na stravu pre V. vynakladá 100 eur mesačne, obedy v škole 30,00 eur, platí mu MHD 10,00 eur mesačne. Vo februári 2017 V. absolvoval lyžiarsky výcvik, zakúpil mu lyžiarsku výstroj za sumu 380,00 eur, 15,00 eur platil poisťku, 10 eur iný poplatok spojený s lyžiarskym výcvikom. K stretávaniu sa syna s matkou uviedol, že nikde nie je uvedené to, aby cestu V. k matke tam a späť mal hradiť on. Matka mu povedala, aby cestoval vlakom, ktorý má zadarmo. Otec ďalej uviedol, že syn je vo veku 16 - 17 rokov, nemôže byť doma o 21.00 hod. z dôvodu skypovania s matkou, to je podľa neho nemysliteľné. Synovi uhradil 600 Eur za vodičský kurz za skupinu A, B. syn by mal začať navštevovať tanečný kurz, kde sú predpokladané výdavky 100 eur. Na stužkovú sa zbierajú 50,00 eur mesačne, kde termín stužkovej je dohodnutý vopred. Ďalej doplnil, že 680,00 eur stálo lietadlo, na ktorom V. pracoval, kde získal 1. miesto v školskom kole a postupuje na krajské kolo. Sumu vo výške 200,00 eur vynaložil na 3D tlačiareň, s ktorou V. pracuje. Návrh na zmenu úpravy styku podal z dôvodu, že V. na tom trvá, on nemôže nútiť V., ktorý je takmer dospelý, aby sa stretával s matkou z dôvodu, že takto rozhodol súd, keď V. mu sám povedal, že takto mu to nevyhovuje. Počas letných prázdnin mal byť celý júl pri matke, kde po 15. v mesiaci mu telefonoval, aby prišiel pre neho, že sa tam nudí, že nemá čo robiť. Syn mu povedal, že s matkou sa chce stretávať tak, ako sa oni dvaja dohodnú. Matka maloletého na pojednávaní k stretávaniu sa so synom uviedla, že napriek tomu, že posledným rozsudkom bolo presne upravené stretávanie, vyšla synovi tento rok v ústrety, s tým, že sa stretnú vtedy, keď bude chcieť syn a skončilo to tak, že od februára 2017 syn u nej nebol. Bol u nej naposledy na jarné prázdniny, kde po 3 dňoch odišiel domov, s tým, že povedal, že sa ide učiť. Podľa jej názoru, ak bude stretávanie upravené podľa dohody syn k nej nebude chodiť vôbec. K podanému návrhu otca na zvýšenie výživného uviedla, že nie je pravdou, aby sa zmenili pomery na jej strane. Jej základný funkčný plat zostal rovnaký. Tento rok mala vyšší príjem, ale len z dôvodu, že zastupovala kolegyňu, mala 4 vyučovacie hodiny navyše a taktiež dostala príplatok za prípravu testov na testovanie žiakov ako aj za to, že jej trieda mala najlepšie výsledky testovania. Ona si prepočítala mesačné náklady na maloletého syna vrátane vodičského oprávnenia, kde jej to vyšlo na sumu 130,-eur mesačne, pričom tam nezarátala voľnočasové aktivity. Nesúhlasí s tvrdením otca, aby

on sám kúpil synovi skúter, skúter bol kúpený aj z jej finančných prostriedkov, ktorými synovi prispela na Vianoce a na vodičský kurz prispela synovi aj otcova sestra. Maloletý V. na pojednávaní uviedol. Že chce, aby jeho stretávanie sa s mamou bolo upravené voľným spôsobom na ich dohode, rovnako aj telefonovanie alebo kontakt cez skype. Je pre neho veľmi únavné cestovať do G., ak ide autobusom je to 6-7 hodín, ak ide vlakom musí 3 krát prestupovať. Teraz má veľa aktivít s kamarátmi, má školu, robí dobrovoľnícku prácu na oprave hradov. On je ochotný cestovať za mamou vlakom, nemusí ho otec vozíť. Zo správy referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Prešov vyplýva, že maloletý V., ktorý je vo veku 17 rokov by uprednostnil zrušenie pravidelných nedeľných večerných telefonátov matke prostredníctvom aplikácie skype. Nie je pre neho problém, kedykoľvek mu matka zavolá sa s ňou chvíľu porozprávať. On sám ju kontaktovať neplánuje. Čo sa týka úpravy styku jedenkrát mesačne cestovanie do J. za matkou mu nevyhovuje, popisuje ho ako zdĺhavé a vyčerpávajúce. Neprejavil záujem svoj názor prezentovať za prítomnosti psychológa oboch rodičov.

4. Prijal právny názor, že pri úprave styku je potrebné vychádzať z vyjadrenia oboch rodičov ako aj maloletého syna, ktorý je vo veku 17 rokov, teda veku blízkom dospelosti a je schopný svoj názor jasne prejsť. Súd považoval za logický argument maloletého V., že cestovanie za matkou počas bežného školského roka je pre neho časovo náročné a aj únavné. Je tu však nutné uviesť, že pri aspoň minimálnej snahe rodičov, aby bol syn v pravidelnom osobnom kontakte s matkou, by táto časová náročnosť spojená s cestovaním maloletého mohla byť odstránená. Z uvedeného dôvodu aj súd požiadala referát poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Prešov o vykonanie rodinného poradenstva, ktoré však na strane oboch rodičov nevedlo k žiadnemu výsledku, aby ich komunikácia týkajúca sa maloletého syna bola v jeho prospech. Z uvedených dôvodov ako aj vzhľadom na vyjadrenie samotného V., že s matkou by sa chcel stretávať v čase, keď je viac voľných dní za sebou ponechal jeho stretávanie sa podľa pôvodného rozsudku v čase sviatkov a prázdnin. Súd je toho názoru, že bolo potrebné aj naďalej ponechať a upraviť stretávanie sa maloletého V. s matkou napriek jeho veku, pretože je nepochybné, že sám V. nie je vnútorne stotožnený s tým, ako by mal matku navštevovať, čo vyplýva aj zo samotného psychologického poradenstva, kedy nechcel, resp. nepovažoval za potrebné svoj názor tlmočiť rodičom osobne. S cieľom, aby aj matka mala možnosť stráviť so synom dlhšiu dobu, mať čas sa s ním porozprávať, spoznať jeho potreby, záujmy a výchovne na neho vplývať. Rovnako bolo dôvodné ponechať kontakt syna s matkou prostredníctvom aplikácie skype a to už len vzhľadom k tomu, že bežný styk syna s matkou bol vypustený. Nemožno sa tu stotožniť s námietkami otca resp. maloletého syna, že takýto kontakt syna obmedzuje, pretože bol určený na nedeľu večer o 21.00 hod. a keďže je syn stále študentom strednej školy, je to čas kedy by mal byť doma a pripravovať sa do školy resp. oddychovať. Súd návrh otca na zvýšenie výživného na maloletého syna zamietol. V konaní bolo preukázané, že naposledy bolo rozhodnuté o vyživovacej povinnosti rozsudkom Okresného súdu Prievidza pod sp. zn. 15P 28/2015 zo dňa 20.8.2015, právoplatným dňa 26.8.2015, kedy bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 200,-eur mesačne zo strany matky. V čase posledného rozhodovania súdu nastupoval maloletý V. do prvého ročníka Strednej odbornej školy strojníckej v Prešove. Otec maloletého žil v Prešove v spoločnej domácnosti s matkou, jeho príjmom bol výsluhový dôchodok. Matka žila v J., jej príjem bol vo výške 865,30 eur, v súčasnosti je jej príjem 964,13,-eur. Maloletý je v súčasnosti aj naďalej študentom Strednej školy strojníckej v Prešove, býva v spoločnej domácnosti s otcom a starou matkou. Súd v tomto konaní nezistil takú zmenu majetkových pomerov na strane matky, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného, pričom podľa jej vysvetlenia sa jej plat zvýšil len prechodne z dôvodu zastupovania a prípravy testov. Posledný mesiac mala príjem 860,-eur. Rovnako na strane maloletého syna nedošlo k výraznejšej zmene pomerov, nedošlo k zmene školy resp. navýšeniu nákladov na jeho zdravotnú starostlivosť. Vyššie náklady súvisiace s jeho mimoškolskou činnosťou, ktoré v konaní uvádzal otec je možné podľa názoru súdu okrem bežnej starostlivosti pokryť aj výživným uhrádzaným zo strany matky, keďže výživné bolo určené v dostatočnej výške a to 200,-eur mesačne, či vzhľadom k príjmu matky a nákladom na študenta strednej školy je výživným plne dostatočným a pokrývajúcim náklady na starostlivosť o syna. Z uvedených dôvodov návrh otca na zvýšenie výživného bol zamietnutý.

5. Poukázal na ust. 36, ods. 1, § 62, ods. 1,2,3,4,5, § 65, ods.1, § 75, ods. 1 Zákona o rodine.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP a žiadnemu účastníkovi náhradu trov nepriznal.

Obsah odvolania

7. Proti výroku o zamietnutí návrhu otca na zvýšenie výživného podal odvolanie otec maloletého. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok vyhovel jeho návrhu na zvýšenie výživného v celom rozsahu. V odvolaní uviedol, že V čase posledného rozhodovania súdu nastupoval maloletý V. do 1. ročníka Strednej odbornej školy strojníckej v Prešove. Otec maloletého žil v Prešove v spoločnej domácnosti s matkou, jeho príjmom bol výsluhový dôchodok. Matka žila v J., jej príjem bol vo výške 865,3 eur v súčasnosti je jej príjem 964,13 eur. Maloletý je v súčasnosti aj naďalej študentom Strednej školy

strojníckej v Prešove, býva v spoločne domácnosti s otcom a starou matkou. Otec má za to, že neboli zohľadnené majetkové pomery matky (2-izbový byt v J. a 3-izbový byt J.), to, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov o čom svedčí to že matka mala len pre seba mesačný priemerný príjem po zaplatení výživného 764 eur a otec so synom po započítaní výživného 1140 eur čo je 570 eur na osobu. Aj keď jej príjem je vďaka prenájmu bytu v centre J. pravdepodobne vyšší. V čase konania súdu o výživné dňa 26.8.2015 otec nemohol vedieť pred nástupom maloletého zo základnej na strednú školu, aké budú skutočné výdavky, pretože náklady na stredoškolského študenta sú nepomerne vyššie ako na žiaka základnej školy. Doložené sú výdavky aj na záujmovú činnosť veľmi technicky nadaného maloletého, pričom táto činnosť a účasť v Stredoškolskej odbornej činnosti (SOČ) súvisí s jeho vzdelávaním v škole a odbornou prípravou na budúce povolanie. Svedčí o tom aj to, že vďaka 3. miestu v krajskom kole SOČ mu je uznaná časť odbornej maturitnej skúšky.

8. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie, ani na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie a je dôvodný postup podľa § 388, zákona č. 160/ 2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v jeho napadnutých častiach vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania.

10. Pre rozhodnutie o návrhu na zmenu vyživovacej povinnosti určenej predchádzajúcim právoplatným rozhodnutím súdu v čase rozhodovania súdu bolo potrebné mať na zreteli ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine a § 231 CSP, ktorý je vyjadrením zásady *clausula rebus sic stantibus*. Rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov. Hmotnoprávna podmienka zmeny súdneho rozhodnutia o výživnom je upravená v ustanovení § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Podľa tohto ustanovenia dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Aby súd teda mohol vo veci výživného rozhodnúť inak, nevyhnutnou podmienkou je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým skutočnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak len vtedy môžu byť dôvodom pre zmenu o vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Právne relevantné pre rozhodnutie o podanom návrhu na zvýšenie výživného je nielen to, či sa výrazne, trvale, nie krátkodobo alebo nepatrne zmenili okolnosti na strane oprávneného, ale aj na strane povinného rodiča, ktoré boli podkladom pre predchádzajúce rozhodnutie o výživnom.

Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. zákona o rodine (ďalej len „ZoR“) pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Zákon o rodine v ustanovení § 78 ods. 1 vymedzuje kritériá, ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú to relevantné odôvodnené potreby. Na strane povinného sú to schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, získanými skúsenosťami.

12. Výživné má zabezpečiť také materiálne podmienky pre telesný a duševný vývoj dieťaťa, v akých by sa dieťa nachádzalo, keby žilo v harmonickej spoločnej domácnosti svojich rodičov. Výživné pre mal. dieťa má pritom prednosť pred inými výdavkami rodičov, a o toto právo nemôže byť ukracované.

13. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Pri skúmaní oprávnených potrieb maloletých detí je potrebné a nutné vziať do úvahy nielen potreby obvyklé, pravidelne sa vyskytujúce, ale aj potreby, ktoré sa vyskytujú len niekedy, napríklad v dobe letných prázdnin. Účelom výživného je uhrádzať nielen priebežne sa vyskytujúce

bežné potreby, ale všetky potreby prospešné pre všestranný vývoj detí, teda i potreby vyskytujúce sa nepravidelne za dlhšie obdobie. K týmto odôvodneným potrebám sa musí prihliadať pri určovaní výšky výživného. V zmysle § 28 Zákona o rodine je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej i nemateriálnej povahy k tomu, aby sa dieťa mohlo dostatočne rozvíjať. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tie sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojim deťom podľa kritérií uvedených v § 62 ods. 2 Zákona o rodine, pričom povinnosťou súdu je vždy prihliadnuť k všetkým dôležitým okolnostiam, u každého rodiča zvlášť, prihliadnuť na vek, vyspelosť dieťaťa, prihliadnuť na nevyhnutné potreby a potreby, ktoré sú nad rámec bežných potrieb, náklady ktoré súvisia so zdravotným stavom maloletých detí, je nutné prihliadnuť na majetkové pomery oboch rodičov a následne až tak zhodnotiť možnosti, schopnosti otca ako povinného a zhodnotiť odôvodnené potreby maloletých detí.

14. V priebehu konania maloletý V. dovŕšil plnoletosť a to dňa 19.5.2018 a k návrhu na zvýšenie výživného sa pripojil.

15. Súd návrh otca na zvýšenie výživného zamietol s poukazom na skutočnosť, že nemal za preukázané splnenie zákonných podmienok na jeho zvýšenie, keďže v čase poslednej súdnej úpravy maloletý už navštevoval prvý ročník strednej školy a zmenu pomerov na strane jeho rodičov nezistil.

16. Odvolací súd má za to, že za preukázaného skutkového stavu bolo dôvodné dospieť k záveru, že na strane V. došlo k podstatnej zmene pomerov spojených so zvýšením odôvodnených potrieb spojených predovšetkým s jeho fyzickým vývojom, školským vzdelávaním, s potrebami súvisiacimi s jeho záujmami a to k 1.9.2018, kedy V. začal navštevovať 4. ročník Strednej priemyselnej školy strojníckej v Prešove. Zmenu pomerov odvolací súd vidí na strane V. ako osoby oprávnenej z výživného v tom, že nástupom do maturitného ročníka došlo k zvýšeniu nákladov spojených so stužkovou slávnosťou, prípravou na budúce povolanie. Je taktiež nesporné, že potreby plnoletého človeka na uspokojovanie jeho sociálnych a kultúrnych potrieb sú vyššie ako u maloletého dieťaťa. Za takého výdavky je možné považovať výdavky na vodičský preukaz, používanie motorového vozidla, návštevy kultúrnych a spoločenských akcií, športové podujatia. Tak ako je to pri výživnom na maloleté deti, aj v prípade plnoletých detí odkázaných na výživu z dôvodu ich prípravy na budúce povolanie je ich právom podieľať sa na rovnakej životnej úrovni ich rodičov.

17. Odvolací súd má za to, že suma 250 Eur je vzhľadom na potreby navrhovateľa a možnosti a schopnosti jeho rodičov primeraná a zodpovedajúca potrebám navrhovateľa ako aj možnostiach a schopnostiach povinnej matky. Vyživovacia povinnosť voči deťom, ktoré sú odkázané na svojich rodičov, je prvoradou povinnosťou rodiča a táto má prednosť pred ostatnými výdavkami.

18. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Otec zabezpečuje navrhovateľovi osobnú starostlivosť, čím aj takýmto spôsobom plní svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť.

19. Matka navrhovateľa nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe by sa výživné zamestnaného rodiča malo pohybovať v rozpätí 20 - 30% jeho priemerného čistého mesačného príjmu (samozrejme s možnosťou rôznych modifikácií najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností či potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb), ktorému východisku pri rozhodovaní o výške výživného zodpovedá aj súdom prvej inštancie určené výživné (25 % z 964 eur je 241 eur). Zo skutočností zistených ohľadom príjmu a majetkových pomerov povinnej súdom prvej inštancie je jednoznačné, že jej osobné, majetkové a zárobkové pomery umožňujú zvýšenie výživného na navrhovateľa na sumu 250 Eur mesačne.

20. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné rozsudok v jeho napadnutej časti zmeniť a zaviazat matku prispievať na výživné na navrhovateľa sumou 250 Eur mesačne, počnúc dňom 1.9.2018, t.j. kedy podľa názoru odvolacieho súdu došlo k relevantnej zmene pomerov na strane navrhovateľa, ktoré odvolací súd vidí v tom, že začal navštevovať maturitný ročník a pripravuje sa na vysokoškolské štúdium. Výživné v sume 250 eur mesačne od 1.9.2018 je vzhľadom na vek navrhovateľa, aktuálne životné náklady a tendenciu zvyšovania jeho životných nákladov v budúcnosti primerané.

Podľa § 232 ods. 3, 4 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

21. Odôvodneným prípadom pre určenie dlhšej lehoty na plnenie, v danom prípade sú majetkové pomery na strane povinného. Zaplatenie dlžného výživného za obdobie vyše jedného kalendárneho roka odo dňa právoplatnosti rozsudku by potencionálne mohlo spôsobiť ohrozenie zabezpečovania jeho základných potrieb. Uvedené okolnosti súd s prihliadnutím na citované ust. § 232 CSP zohľadnil a považoval za odôvodnený prípad pre povolenie dlžné výživné splácať v mesačných splátkach po 30 eur vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do úplného vyrovnania.

22. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd postupom podľa § 388 CSP rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).